

Informatienota voor de raad

Onderwerp: Initiatieven Alverna – onderzoek gevolgen Heumenseweg en natuurgebieden

Kernboodschap

In Alverna spelen diverse initiatieven voor ruimtelijke ontwikkelingen. Uw raad heeft gevraagd de diverse initiatieven op en rond Alverna in samenhang te beoordelen. Het college heeft hiertoe onderzoek uitgevoerd naar de gevolgen van initiatieven voor de verkeersveiligheid op de Heumenseweg en voor de natuur rond Alverna.

De uitkomst van de onderzoeken is dat de initiatieven mogelijk inpasbaar zijn. De onderzoekers zien daarnaast verbeterkansen voor de verkeersveiligheid op de Heumenseweg en de bescherming van de natuur rond Alverna.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit
20-10-2022	De informatienota over Initiatieven Alverna voor kennisgeving aan te nemen (22/081852).

Toelichting

Aanleiding

In Alverna zijn diverse initiatieven voor ontwikkelingen. Onder andere:

- een principeverzoek om aan de Heumenseweg een bungalowpark te realiseren op de Wighenerhorst en de huidige manege St. Frans met 124 bungalows (voormalig Landal Greenparks; thans Roompot);
- een principeverzoek om een bestaande camping uit te breiden naar 240 campingplaatsen (Camping Bij de 3 Linden);
- een eventueel initiatief voor een nieuwe buurtsupermarkt van maximaal 500m² winkelvloeroppervlak;
- verder wordt op de Berendonck gebouwd aan een hotel bij het saunacomplex en komt er een hotel bij camping het Heumens Bos in Heumen.

Mogelijke andere kleinschalige en niet aan de Heumenseweg gesitueerde initiatieven laten we hier onbenoemd.

In 2022 heeft de Dorpsraad Alverna haar zorgen gedeeld over de verkeerveiligheid op de Heumenseweg naar aanleiding van deze initiatieven. De stichting Vrienden van de Vennen maakt zich zorgen over schade aan de natuur als er meer toeristen bij komen. De zorg ligt met name bij de Overasseltse en Hatertse vennen. De stichting heeft destijds een petitie ingediend met vragen aan het college. Het college heeft deze schriftelijk beantwoord (Z/22/079193, juli 2022).

Ondertussen neemt aantal inwoners in onze regio toe en groeit de regionale behoefte aan natuur en recreëren in het landschap. De gemeente Wijchen werkt daarom samen

met de regio aan de verstedelijkingsopgave waarbij naast wonen, economie en mobiliteit, veel aandacht is voor landschap, natuur en recreatie. In dit kader werken we ook in de regio mee aan een 'Groene Mantel' rond Nijmegen.

Opzet en afbakening onderzoeken

De raad heeft het college gevraagd om onderzoek te doen naar het verkeer op de Heumenseweg en de recreatieve druk op de natuur rond Alverna als gevolg van de initiatieven op Alverna. In het bijzonder gaat het om het bungalowpark bij Wighenerhorst, de buurtsuper en uitbreiding van de camping Bij de 3 Linden. Deze initiatieven zijn aan de Heumenseweg gesitueerd. In de raad van 20 oktober 2022 heeft het college hierover een informatienota aangeboden aan de raad (Z/22/081852).

In de twee onderzoeken zijn de (recreatieve) initiatieven en een potentiële komst van een buurtsupermarkt aan de Heumenseweg beoordeeld. De recreatieve ontwikkeling Berendonck alsmede van het hotel Heumens Bos zijn buiten beschouwing gelaten. De impact van het nieuwe hotel in recreatiegebied Berendonck op de verkeersveiligheid van de Heumenseweg en de natuur in het vennengebied is klein. De invloed op de verkeersintensiteit op de Heumenseweg is gering. Bezoekers van de Thermen (inclusief het hotel) zullen hoofdzakelijk via de A73 naar het recreatiegebied gaan. Bovendien zal door de komst van het hotel het aantal dagbezoeken aan de thermen dalen door meerdaags verblijf met als gevolg minder verkeersbewegingen. De bezoekers besteden hun verblijf hoofdzakelijk in de sauna en het hotel, en trekken er niet op uit. Dit blijkt uit de ervaring van de Thermen Bussloo met hotel. Circa 95% van de gasten blijft tijdens het verblijf in het saunacomplex. Voor het hotel "Heumens Bos" gelegen op Heumens grondgebied stelt de toelichting van het vastgestelde bestemmingsplan dat de toename van het verkeer via de Vosseneindseweg wordt afgewikkeld.

Resultaten onderzoeken

Algemene conclusies en aanbevelingen

Volgens de onderzoeken zijn de negatieve gevolgen van de onderzochte initiatieven beperkt voor zowel de verkeersveiligheid op de Heumenseweg als voor het behoud van de natuurgebieden in de omgeving. Beide onderzoeksbureaus concluderen dat hun onderzoek geen aanleiding geeft voor het aanhouden van de principeverzoeken voor de 124 bungalows, 240 campingplaatsen en een eventuele supermarktinitiatief; deze initiatieven zijn afzonderlijk en in samenhang in principe inpasbaar. Verder zien de onderzoekers kansen om de verkeersveiligheid op de Heumenseweg en de natuurbescherming op de vennen te verbeteren.

Verkeer

In het verkeersonderzoek zijn negatieve gevolgen voor de verkeersveiligheid onderzocht, die het gevolg kunnen zijn van toegenomen intensiteiten door ontwikkelingen. Het onderzoek zijn gebaseerd op verkeersmodellering van werkelijke gemeten verkeersintensiteiten in 2021. De conclusie is dat de initiatieven in samenhang beperkt negatieve gevolgen hebben voor de verkeersveiligheid op de Heumenseweg. Dit is het geval op zowel wegvakniveau als kruispuntniveau. Er zijn daarnaast vijf aandachtspunten geconstateerd op de Heumenseweg. Hier liggen kansen voor het verbeteren van de verkeersveiligheid. In het rapport zijn daartoe mogelijke oplossingsrichtingen gegeven.

Natuur

Uit het natuuronderzoek blijkt dat de staat van instandhouding van de Overasseltse en Hatertse Vennen nu niet goed is. Het gebied staat onder druk. Een belangrijke factor is de verdroging. Het gebied is kwetsbaar door toenemende verdroging. Daarnaast wordt het vennengebied druk bezocht wat nadelige gevolgen voor de natuur in het gebied kan

hebben. Dit speelt vooral als mensen buiten de paden struinen of met loslopende honden door het natuurgebied lopen.

Door het vakantiepark en de uitbreiding van de camping, zullen er meer bezoekers komen in vennengebied. Maar het is vrijwel niet aan te geven of meetbaar, op het totaal van de verstoringen, of de gasten van de camping en het vakantiepark zullen leiden tot een significante afname van de biodiversiteit en de natuurkwaliteit in het natuurgebied. Er zijn hierover geen data beschikbaar. In het onderzoek wordt ervanuit gegaan dat de impact van inwoners uit de omgeving op de natuur vooral bepalend is voor deze natuurverstoring en in geringe mate kan worden toegeschreven aan toerisme.

Door de cumulatie van alle factoren die spelen in het natuurgebied zal de biodiversiteit er vanzelfsprekend niet hoger en de natuurkwaliteit er niet beter op worden, als de recreatiedruk toeneemt. Vooral de toename van de recreatiedruk vanuit omliggende woonwijken (Nijmegen) en dorpen (stedelijk uitloopgebied), waar meer woningen gebouwd worden, dragen bij aan het vergroten de kwetsbaarheid.

In het rapport worden opties gegeven om verstoringseffecten tegen te gaan (pagina 12), zoals afsluiten van paden en alternatieve overnachtingsplekken aanbieden. Wanneer er voldoende maatregelen getroffen kunnen worden om de verstoring terug te dringen, zal de impact van de initiatieven op het natuurgebied meevallen. Overleg is nodig tussen de verschillende betrokken partijen over welke maatregelen genomen kunnen worden en door wie en of dit voldoende is.

Regionale aanpak recreatiedruk.

De verstedelijking in de regio Arnhem-Nijmegen legt een toenemende druk op de Hatertse en Overasseltse vennen als stedelijk uitloopgebied. Het is daarom belangrijk om als regio in de Groene Metropoolregio te bekijken hoe de recreatieve druk vanuit de steden en dorpen kan worden gespreid, door recreatie te sturen, en door het creëren van alternatieve uitloopgebieden, teneinde de kwetsbare natuur te ontzien. Dit gebeurt binnen de verstedelijkingsstrategie, het groen-blauwraamwerk en het vitaal landelijk gebied (VLGG). Hier moeten we op inzetten, als alternatief voor de vennen. Gemeente Wijchen is de samenwerking aangegaan met omliggende gemeenten voor het ontwikkelen van de 'Groene Mantel' om Nijmegen.

Recreatie en toerisme

Het initiatief van het bungalowpark alsmede dat van de camping passen binnen de uitgangspunten van de Toeristische visie. Onze inzet op recreatie en toerisme heeft wel een ruimtelijk aandachtspunt. Een goede dosering en spreiding van toerisme is belangrijk. Zo kijken we ook hoe we toerisme en recreatie in de Loonse Waard en aan de Maas kunnen stimuleren, monitoren we de impact van ontwikkelingen op De Groene Heuvels op Bergharen, Hernen en Leur en werken we in de regio samen aan een het creëren van een 'Groene Mantel' rond Nijmegen. We zijn verder met Leisureland en Staatbosbeheer in contact hoe we de vennen kunnen beschermen.

Stand van zaken initiatieven

Landal GreenParks is overgenomen door Roompot

Recreatiebedrijf Roompot heeft Landal GreenParks overgenomen. Een eigenaarswissel kan leiden tot bijstelling van ambities voor het ingediende initiatief. Als dat het geval is moeten we kritische kijken of de gehanteerde onderzoekuitgangspunten nog representatief zijn. Na bekendmaking van de onderzoeken nemen we contact op met Roompot.

Camping Bij de 3 Linden

Camping Bij de 3 Linden is samen met buurtbewoners in overleg over een nadere studie uitwerking van hun uitbreidingsplan. Daarbij wordt mede gekeken naar uitbreidingsmogelijkheden met een lager aantal campingplaatsen dan 240. Voor verdere behandeling van de aanvraag voor principe-medewerking moet dit worden afgestemd.

Communicatie

- We informeren de dorpsraad Alverna, stichting Vrienden van de Vennen en initiatiefnemers en houden contact over vervolgstappen.
- We informeren inwoners die voor de zomer schriftelijk hun zorgen hebben geuit aan de gemeente over de twee principeverzoeken voor de recreatie initiatieven.
- We stemmen de onderzoeken af met gemeente Heumen, Leisurelands en Staatsbosbeheer. Verder ook regionaal in het kader van de Groene Mantel.

Participatie

Primair geschiedt participatie door initiatiefnemers zelf. In het geval van positief collegebesluit over principemedewerking geven we als voorwaarde mee dat initiatiefnemers een omgevingsdialoog moeten voeren.

Camping Bij de 3 linden heeft ondertussen bijeenkomsten met direct omwonenden geïnitieerd. Ze werken hun uitbreidingsplan momenteel samen met enkele burens een stuk verder uit.

Uitvoering

1. We nemen contact op met Roompot en Bij de 3 Linden over de actualiteit van hun ingediende aanvragen.
2. Afhankelijk van de actualiteit van de initiatieven gaan we verder met de beoordelingen de aanvragen tot principe-medewerking. Voor de beoordeling hiervan kijken we naar het vigerend beleid, wet- en regelgeving, ruimtelijk en planologische mogelijkheden. Uiteraard worden de signalen van de Dorpsraad, Vrienden van de Vennen en afzonderlijke bewoners mee in beraad genomen. We beoordelen ieder initiatief op zichzelf, maar ook in samenhang op basis van de resultaten van de onderzoeken. Soms is nader onderzoek nodig.
3. Collegebesluit en juridische status: het college besluit tot wel of geen principemedewerking. Wanneer het college positief oordeelt over een principeverzoek, betekent dit dat het college in principe bereid is om mee te werken. Het is een indicatie van hoe de gemeente aankijkt tegen een ingediend plan. Tegen het besluit om in principe medewerking te verlenen aan het principeverzoek kan geen bezwaar worden aangetekend. Aan een principebesluit kunnen ook geen rechten worden ontleend.
4. In geval van positief besluit over de principemedewerking kunnen initiatiefnemers hun plannen verder uitwerken en een formele aanvraag doen. Het college houdt zich het recht voor om bij een formele aanvraag tot omgevingsvergunning of tot herziening van het vigerend bestemmingsplan gemotiveerd anders te beslissen dan in een principebesluit.

Geheimhouding:

N.v.t..